Тақризи

роҳбари илмӣ ба таҳқиқи диссертатсионии Файззода Рамазон Хурсанд дар мавзуи «Кумитаи беҳдошти меҳнат ва маишати занон ҳамчун омили таҳаввулоти иҷтимоии ҷомеаи Тоҷикистон (солҳои 1928 – 1934)» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 6.1.1. - Таърихи ватанӣ (таърихи халқи тоҷик) пешниҳод шудааст

Бояд зикр кард, ки таҳқиқи диссертатсионӣ ба масъалаи таърихи Кумитаи беҳдошти меҳнат ва маишати занон ҳамчун омили таҳаввулоти иҷтимоии ҷомеаи Тоҷикистон дар нимаи дуюми солҳои 20-ум ва нимаи аввали солҳои 30-юми асри XX ба риштаи таҳқиқ кашида шудааст. Муаллиф дар асоси таҳлил, таҳқиқ ва баррасии маводҳои мавҷудаи илмӣ ва бойгонӣ рисоларо роҳандозӣ намуда фикру андешаҳои худро такя ба нишондодҳои таҳқиқот ва мушоҳидаҳо мувофиқи мақсад, вазифаҳо ва фарзияву қазияҳои пешниҳод кардашуда арзёбӣ намудааст, ки онҳо ба нақшаи кории таҳқиқи диссертатсионӣ мувофиқат мекунанд.

Мубрамияти мавзуи таҳқиқи диссертатсионӣ дар он аст, ки дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон масъалае мавриди таҳқиқ қарор дода шудааст, ки боиси пешравии минтақа гашта, мунҷар ба болоравии сатҳи зиндагии ин минтақа шуда буд, омӯзиши ин таҷриба, яъне кумитаи беҳдошти меҳнат ва маишати занон ҳамчун омили таҳаввулоти иҷтимоии ҷомеаи Тоҷикистон дар нимаи дуюми солҳои 20-ум ва нимаи аввали солҳои 30-юми асри XX муфид арзёбӣ мешавад.

Аммо ин муҳиммият танҳо аз мавқеи сиёсӣ дар Тоҷикистон баррасӣ гашта ва ҳанӯз ҳам ин бахш мавриди фаъолият қарор дорад. Маҳз ҳамин сиёсат буд, ки тадбиқи сиёсати воқеии гендерӣ ба захираҳои меҳнатии замони мо асос гардид.

Чунин вазъи гендерии захираҳои меҳнатӣ дар замони шуравӣ низ ҳалли худро наёфта монда буд. Барои равшан намудани ин масъала мо

таърихи пурраи онро дар гузашта ва дар давраи оғози воқеии ташаккули он таҳқиқ намудем.

Масъалаи амалӣ ва назариявии ҷалби занон ба кор дар илми таърихи халқи тоҷик ҳанӯз дар солҳои 20-уми асри XX матраҳ шуда буд. Аксари муаррихони асри XX ба масъалаи назария ва амалияи меҳнати занон дар истеҳсолот, аз рӯйи давраҳои рушди ҷомеаи сотсиалистӣ машғул буданд.

Дар навбати худ сиёсати шуравӣ дар соҳаи меҳнати гендерӣ, дарвокеъ яке аз самтҳои сиёсати иҷтимоии давлат маҳсуб меёфт.

Ҳуҷҷатҳои гендерияти меҳнат на танҳо дар нимаи дуюми солҳои 20-ум ва нимаи аввали солҳои 30-юми асри XX пурра гардид, балки ба интихоби роҳ дар гендерияти меҳнатӣ дар замони мо низ ёрӣ расонид.

Ҳамаи гуфтаҳои боло мубрамияти мавзуи диссертатсионии интихобшударо асоснок карда, арзиши илмӣ ва моҳияти амалии онро тасдиқ менамоянд.

Муҳаққиқ мақсади таҳқиқот, объекти таҳқиқот, предмети таҳқиқот ва фарзияи таҳқиқотро дуруст муайян намуда, дар асоси онҳо вазифаҳои таҳқиқотро пешниҳод кардааст.

Навоварии илмии кори таҳқиқоти муҳаққиқ дар он ифода меёбад, ки дар он бори аввал ҷамъбасти муфассал, ҳаматарафа ва мунтазами таърихнигории омӯзиши таърихи кумитаи беҳдошти меҳнат ва маишати занон ҳамчун омили таҳаввулоти иҷтимоии ҷомеаи Тоҷикистон дар нимаи дуюми солҳои 20-ум ва нимаи аввали солҳои 30-юми асри XX анҷом дода шудааст.

Дар ин замина бори аввал дар илми таърихи ватанӣ масъалаҳои зерин, мавзуи диссертатсия, амалан нахустин кори илмии махсус, дар таърихнигории ватанӣ бахшида ба таърихи кумитаи беҳдошти меҳнат ва маишати занон ҳамчун омили таҳаввулоти иҷтимоии ҷомеаи Тоҷикистон дар нимаи дуюми солҳои 20-ум ва нимаи аввали солҳои 30-юми асри XX ба ҳисоб меравад, марҳалаҳои асосии таҳқиқот оиди таърихи ин масъала, таърих ва самтҳои асосии фаъолияти кумитаи беҳдошти меҳнат ва маишати

занон ҳамчун омили таҳаввулоти иҷтимоии ҷомеаи Тоҷикистон (солҳои 1928 – 1934), дар таҳқиқот маълумоти сарчашмаҳои нодир доир ба таърихи фаъолияти кумитаи беҳдошти меҳнат ва маишати занон ҳамчун омили таҳаввулоти иҷтимоии ҷомеаи Тоҷикистон истифода шудаанд, комёбиҳои назарраси таҳқиқот ба шумор рафта, лаҳзаҳои норавшан ва камтаҳқиқшудаи таърихи кумитаи беҳдошти меҳнат ва маишати занон ҳамчун омили таҳаввулоти иҷтимоии ҷомеаи Тоҷикистон мукаммалтар таҳқиқ шуда, хулосаҳо ва тавсияҳои амалӣ барои таҳқиқу омӯзиши минбаъдаи мавзуи мазкур пешниҳод шудаанд.

Дар рисола дар пояи ақидаҳо ва андешаҳои консептуалии муҳаққиқони маъруф саҳми кумитаи беҳдошти меҳнат ва маишати занон ҳамчун омили таҳаввулоти иҷтимоии ҷомеаи Тоҷикистон дар ташаккул ва рушди иқтисодии Тоҷикистон асоснок карда шудааст.

Рисола аз муқаддима, се боб, 6 зербоб, хулоса ва феҳристи адабиёти истифодашуда иборат аст.

Дар охири ҳар як боби рисола хулосаи мантиқии маводи илмии таҳлилу баррасишуда ҷамъбаст карда шудааст. Хулосаи умумӣ ва тавсияҳои методии пешниҳодшуда ба мақсаду вазифаҳои тарҳрезишуда мувофиқат менамоянд.

Мазмуни автореферат ва маводҳои нашршуда ба мазмуни рисолаи таҳқиқотӣ мувофиқат менамояд.

Бояд зикр намуд, ки забон ва услуби баёни маводҳои илмӣ-таҳқиқотӣ бо меъёри забони адабии тоҷикӣ ҷавобгӯ мебошад.

Кори таҳқиқотии мазкур аз мавқеи муҳимият, ҷиҳати масъалагузорӣ ва баррасию баёни андеша ниҳоят бою ғанӣ, фаҳмо, раво ва устокорона иҷро карда шудааст.

Оиди муҳаққиқ Файззода Рамазон Хурсанд чунин гуфтаниям, ки соли 2010 ба Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав ба ихтисоси таърих ва ҳуқуқ зинаи бакалавр дохил шуда, онро соли 2014 бо ҳамин ихтисос ва зинаи магистратураро солҳои 2014 - 2017 хатм намуда, аз соли 2017 ба ҳайси омӯзгори кафедраи таърихи умумӣ фаъолият намуда,

ҳангоми унвонҷӯйи кафедраи таърихи халқи тоҷики Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав» буданаш ба таҳқиқоти илмӣ муносибати хеле ҷиддӣ дошта, сифатҳои назарраси суботкорӣ, эҷодкорӣ, сермасъулиятӣ, мустақилиятнокӣ, қобилият ва истеъдоди хуби таҳқиқотиро нишон дод.

Бояд қайд намуд, ки дар ин давра аз тарафи ӯ бо баробари бурдани таҳқиқоти назариявию таҷрибавӣ, ба навиштан, таҳия ва чоп кардани мақолаҳои илмӣ, омода намудани маърӯзаю баромадҳо дар конференсияҳои илмӣ ва семинарҳои кафедра эътибори ҷиддӣ дода мешуд.

Натиҷаи ин муносибат буд, ки аз тарафи ӯ дар асоси маводҳои таҳқиқотиаш 7 мақола дар нашрияҳои илмӣ чоп гардиданд, ки 4-тои он дар маҷаллаҳои тақризшавандаи аз тарафи Комиссияи Олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон эътирофгашта нашр гардидаанд.

Дар асоси гуфтаҳои болоӣ, ба хулоса омадан мумкин аст, ки Файззода Рамазон Хурсанд ҳамчун муҳаққиқи фаъол, эҷодкор, мустақил, кордон ва соҳибкасб ташаккул ёфтааст ва чун омӯзгор дорои сифатҳои хуби касбӣ-педагогӣ, чун шахсият соҳиби ахлоқи баланди ҳамида буда, дар байни аҳли ҷомеаи устодон ва донишҷӯён соҳиби обрӯю эътибор гаштааст.

Нуктаҳои илмӣ ва натиҷаҳои дисертатсия илман асоснок буда, бо далелҳои муътамади назариявӣ-методӣ ва таҳлилӣ мустаҳкам карда шуданд. Мухтавои асосии диссертатсия дар мақолаҳои илмии нашргардида ва баромадҳои муаллиф дар конфронсҳои сатҳи гуногун инъикос ёфтаанд.

Хулоса, диссертатсияи Файззода Рамазон Хурсанд дар мавзуи «Кумитаи беҳдошти меҳнат ва маишати занон ҳамчун омили таҳаввулоти иҷтимоии ҷомеаи Тоҷикистон (солҳои 1928 – 1934)» ба талаботи Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267) ва Дастурамал оид ба тартиби барасмиятдарории диссертатсия ва автореферати диссертатсия (қарори Раёсати Комиссияи олиии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31 марти соли 2021, №3) ҷавобгӯ буда, ҷиҳати сазовор гардидан ба дараҷаи илмии

номзади илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 6.1.1. - Таърихи ватанӣ (таърихи халқи тоҷик) ба ҳимоя намудан тавсия карда мешавад.

Роҳбари илмӣ:
доктори илмҳои таърих, профессори
кафедраи таърихи умумии Донишгоҳи
давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав: Халилзода Д.Х.

«6» апрели соли 2026

Суроға: 735140, Ҷумҳурии Тоҷикистон
шаҳри Бохтар, кӯчаи Айнӣ, 67
Телефон: +992 919 36 35 44
E-mail: adavlatali@mail.ru

Имзои профессор Халилзода Д.Х.- ро тасдиқ менамоям:
Сардори шуъбаи кадрҳо ва корҳои
махсуси Донишгоҳи давлатии
Бохтар ба номи Носири Хусрав Исҳоқзода М.М.

«6» апрели соли 2026

Суроға: 735140, Ҷумҳурии Тоҷикистон
шаҳри Бохтар, кӯчаи Айнӣ, 67
Телефон: (83222) 2 54 81, (83222) 2 22 53
E-mail: bgu1978@mail.ru